A widow (whose husband's lineage is entangled and is) of a [dough(y)] mixture

אלמנת עיסה -

OVERVIEW

The גמרא cites a משנה, in which ריב"ב and ריב"ב testify that the widow of an 'עיסה' is permitted to marry into כהונה. There is a dispute between מיסה as to what consists an עיסה.

פירוש בקונטרס שני פירושים¹ ושניהם דחוקים -

רש"י offers two interpretations as to the meaning of אלמנת עיסה and both of these explanations are lacking. They do not satisfactorily explain the term תוספות אלמנת עיסה goes on to explain why they are דחוקים –

דהא אמרינן לקמן איזו היא אלמנת עיסה כל שנטמע בה ספק חלל היא אמרינן לקמן דהא אמרינן לקמן איזו היא אלמנת עיסה כל שנטמע בה ייתא For we learn later in a ברייתא; 'who is this אלמנת עיסה '? The ברייתא replies 'all situations in which a ספק חלל was intermingled'; this concludes the citation from the ברייתא.

ומה⁴ טימוע שייך במה שנישאת לספק -

And how is the term שימוע (intermingled; mixed in) applicable because she married this ספק חלל (טימוע it is known that he is a ספק חלל . The term טימוע means that somewhere in the genealogy there is a ספק חלל intermingled; not that a woman married a ספק חלל.

מוספות asks an additional question on פירש":

ועוד דאין לשון עיסה נופל על אדם אחד אלא על משפחה שייך לשון עיסה -

_

 $^{^2}$ On the top of מהר"ם ", See following תוספות ד"ה ח"כ, see π , אוספות; see מהר"ם שי"ף here.

⁴ In the (bottom) margin there is an additional question (seemingly from תו"י or likewise): **לשון שימוע** or likewise). לשון שימוע the term **himself the expression טימוע does not apply**. According to לשון שימוע the term אלמנת עיסה means she married מפק חלל by saying that there was חלל in him a נטמע in him a נטמע. ספק חלל ה

And furthermore, the expression עיסה is not applicable for one person; rather the expression עיסה is appropriate for a family –

בדאמרינן (קידושין סט,ב) כל הארצות עיסה לארץ ישראל וארץ ישראל עיסה לבבל - As the גמרא states all countries are considered as an שיסה (a doughy mixture) compared to "א, and "א is an עיסה when compared to בבל All countries have no pure lineage as "א has; but rather their lineage is a 'mixture' of various indiscernible types, like a dough which is a mixture of various ingredients. The גמרא there continues, the lineage of בבל that נמרא there in גמרא בבל applies to a 'mixture' of different elements that are intermingled among the populace at large and are not (necessarily) discernable. This is in conflict with both of s'"ירי interpretations.

תוספות offers an additional difficulty with s'רש"י' explanation:

ובתוספתא 5 תניא מפני מה אמרו עיסה פסולה מפני ספיקי חללין - And we learnt in a תוספתא יוספתא; why did the הכמים rule that an דריתא is disqualified from marrying into כהונה? On account of the ספיקי חללין (plural) which are intermingled in the עיסה –

ומה ספיקי חללין שייך לאלו הפירושין -

And how is the concern of ספיקי הללין (plural) applicable according to these explanations that "רש"י offered?! According to both explanations of אלמנה הללין, the יספק הללין (ספק הללין); there is no issue with many ספיקי הללין!

תוספות offers his explanation of תוספות:

ונראה לרבינו יצחק ולרבנו יצחק בר אשר⁶ -

And the ריב"א and the ריב"א are of the opinion –

דעיסה קורא המשפחה שנטמע בהם ספק חלל אחד או הרבה ספיקי חללים That the term ספק הלל applies to a family in which one ספק הלל became intermingled or that many ספיקי הללים became intermingled with this family. It is known that in a particular family (either one or) some of the people are ספיקי הללין; however they cannot be identified with certainty –

ולהכי חשיב ליה לקמן לספק ספיקא -

And therefore the גמרא later considers this 'עיסה' family' as a ספק ספיקא; a doubt within a doubt, meaning –

דכל אחד מבני המשפחה ספק הוא אם הוא אותו ספק שנתערב בהן אם לאו
That each one from this עיסה family in which a ספק(י) חלל(ים) was intermingled,

.

 $^{^{5}}$ קדושין פ"ה ה"ג.

^{6 291} אות בדולים אות "עי' שה"ג להחיד"א מערכת גדולים אות.

 $^{^{7}}$ On this עמוד the מתיר comments that according to בפק ספיקא is sufficient to be מתיר a woman לכהונה.

there is a doubt (בי"ד) whether he is the ספק חלל that was intermingled with them or not. It is possible that he is not the ספק חלל and therefore כשר לכהונה. Even if he is the חלל the is possible that in fact he is not a חלל and is therefore (still) permitted לכהונה. איסור כהונה שיסה is merely a עיסה כספק ספיקא.

רסינן איזהו עיסה כל שנטמע בה כולי ולא גרסינן אלמנת - מולקמן איזהו עיסה כל שנטמע בה כולי ולא גרסינן אלמנת (ישיסה all cases where there was an intermingling, etc.' and the text does not read a 'widow of' an שיסה; but merely

an intermingling, etc.' and the text does not read a 'widow of' an עיסה; but merely the word עיסה itself. The mixture is in the עיסה (this particular family); not in the אלמנה - אלמנה בירושלמי 9 ואפילו גרסינן אלמנת כל שנטמע בה קאי אעיסה והכי איתא בירושלמי 9 ואפילו גרסינן אלמנת כל שנטמע בה קאי אעיסה

And this is also how it is rendered in תלמוד ירושלמי; only the word 'עיסה', not אלמנת עיסה; only the word 'אלמנת עיסה', not אלמנת עיסה. And even if the text reads 'אלמנת עיסה'; nevertheless in the following phrase of 'בה' is referring to the עיסה; and not to the אלמנה אלמנה is fitting only for a community, and not for an individual such as an אלמנה.

asks: תוספות

ואם תאמר דבפרק עשרה יוחסין (שם דף עה,א) משמע -

And if you will say; that it seems from the גמרא in פרק עשרה יוחסין

דאפילו מאן דמכשר אלמנת עיסה מודה בבת דפסולה -

that even the one who permits the אלמנת עיסה to marry into כהונה (which would include כהונה), nevertheless he admits that the daughter of the עיסה is disqualified from marrying into מכשיר will now show that the one who is מכשיר the מכשיר is אלמנה when the מכשיר בפת is אלמנה when the מכשיר בפת is אלמנה when the מכשיר בפת is אלמנה אלמנה שוחלים.

גבי הא דאמר רב חסדא הכל מודים באלמנת עיסה שפסולה לכהונה כולי - τ Concerning that which ר"ה stated; 'everyone agrees that an פסולה is אלמנת עיסה אלמנת פסולה is coming – τ is coming –

ר"י ב"ב מהני תנאי דתנן העיד רבי יהושע כולי רבי מהני מהני תנאי דתנן העיד רבי יהושע כולי to exclude from these תנאים, which we have learnt in a ר"י ב"ב and ר"י ב"ב testified, etc. that an לכהונה מאלמנת עיסה This concludes the citation from the גמרא. מרא concludes his question:

-

 $^{^{8}}$ At [the bottom of this עמוד and] on top of the 'עמוד ב.

⁹ Here פ"א ה"ט, and elsewhere.

¹⁰ ארכב הסדא was referencing a previous ברייתא taught there, in which there were various opinions. רב הסדא המודא אלמנת עיסה was referencing a previous ברייתא taught there, in which there were various opinions. רב הסדא הסדא אלמנת עיסה מודא (ערכה של של של מודא מודא ביית) agree (nonetheless) that an אלמנת עיסה אלמנת עיסה של הסדא ואסרים של של ערכה מודא של של של מודא של של ערכה מודא של מודא של של מודא מודא מודא מודא של מודא מודא מודא מודא מודא מודא מודא של מודא מודא למנת עיסה של מודא למנת עיסה של מודא של מודא

ומה לי אלמנה ומה לי בת דבת נמי הוי ספק ספיקא כמו באלמנה -

And what difference is there whether she is the אלמנה of an עיסה or whether she is the daughter of the עיסה, for by the daughter there is also the same ספק ספיקא as there is by the אלמנה 11!

מוספות answers:

ויש לומר דבת העיסה אין לה חזקה דכשרות -

And one can say; that the daughter of the עיסה has no חזקת כשרות; as opposed to the אלמנת עיסה who has a חזקת כשרות from the time before she married into this עיסה. However the was born into a ספק situation, therefore since she has no אסורה לכהונה, she is אסורה לכהונה.

מוספות anticipates a difficulty and resolves it:

ואף על גב דבעלמא מקילין בספק ספיקא -

And even though that generally we are lenient by a ספק ספיקא, and we permit it even without a חזקת. Therefore, here too by the בת העיסה, even though she has no חזקת, she should still be כשרוה, since it is only a ספק ספיקה, nevertheless –

הכא מעלה עשו ביוחסין -

Here, for the genealogy of הכמים, the הכמים instituted a higher level of stringency and forbade even a כהונה ספק ספיקא – כהונה

כי היכי דמצריך לקמן 12 תרי רובי להכשיר אף על גב דבעלמא סגי בחד רובא: Just as later, the גמרא requires two pluralities (of כשרות) to permit marriage to פערות, even though generally one רוב is sufficient; nevertheless concerning ספק שפיקא we are more stringent, and we require two רובא; the same is by a ספק ספיקא, that in addition to the ספיקא, we also require a חזקת כשרות.

SUMMARY

The term 'עיסה' (according to תוספות) refers to a family in which a ספק חלל (or many ספק חללים) were intermingled. An offspring of this family is אסורה לכהונה (for she has no חזקת כשרות); however a woman who married into this family and became

previous גמרא, who maintain that עיסה אלמנת עיסה. According to that גמרא, the ruling of "בר"ת and ר"י ב"ב is that an אלמנת עיסה, even though that the אסורה בת העיסה is rejecting; how can מותרת is rejecting; how can ר"י ור"י ב"ב maintain that אלמנת עיסה אלמנת עיסה who is the most lenient view, maintains that אסורה ובת אי אתה נושא אלמנותה' לשאי אתה נושא אלמנותה' Therefore since the אסורה is בת העיסה and the אסורה וב"ב וב"ב disagree and maintain that the אסורה בת העיסה and the אסורה בת העיסה asks why should there be a difference between the בת העיסה and the אלמנת עיסה אלמנת עיסה העיסה בת העיסה בת העיסה בת העיסה בת העיסה העיסה בת העיסה אלמנת עיסה בת העיסה בת העיסה בת העיסה בת העיסה אלמנת עיסה בת העיסה בת העי

¹¹ Why does רב חסדא presume that everyone (including ר"י ור"י ב"ב who maintain that ר"ר מותרת) agrees that אלמנת עיסה מותרת אסורה?! See 'Thinking it over' # 2.

 $^{^{12}}$ לקמן טו,א. This is regarding a woman who was נאנסה מחוץ לעיר; in order that she remains כשרה לכהונה there is a requirement that both the רוב of the city and the רוב of the caravan, which passed through the city, are כשרים לכהונה, even though that generally one רוב is sufficient.

widowed is מותרת לכהונה, according to ר"י וריב"ב (since she has a חזקת). A מותרת לכהונה is required in addition to a ספק ספיקא in order to be מותרת לכהונה.

THINKING IT OVER

- 1. רש"י and תוספות disagree as to the meaning of אלמנה עיסה. Is this merely a difference of interpretation; or do they disagree להלכה as well? [What will רש"י and maintain is the rule in each other's scenario?]
- 2. תוספות asks why there is a difference between the אלמנה and the בת. How will ''בת deal with this question לשיטתו $?^{14}$

_

¹³ See footnote # 11.

¹⁴ See מהר"ם שי"ף.